

**О.Б. Потіха канд. істор. наук, В. М. Ніконенко канд. філос. наук, проф.
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна
КОНКРЕТНО-СОЦІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК РЕСУРС ТЕХНОЛОГІЇ
ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ПОЛІТИКИ**

**O.B.Potiha Ph.D., V.M. Nikonenko Ph.D., Prof.
SOCIOLOGICAL RESEARCH AS A FACTOR OF STUDING
IN THE POLITIC PROBLEMS**

Важливим засобом підвищення ефективності навчального процесу та активізації творчого ставлення студентів до вивчення курсу політології є використання на заняттях матеріалів конкретно-соціологічних досліджень. Як показує наш досвід, використовувати такі матеріали можна з успіхом, по суті, при вивченні кожної теми курсу. Так, зокрема, під час розгляду предмету політології, слід звертати увагу студентів на велике значення і роль методу конкретно-соціологічних досліджень, який на емпіричному рівні досліджує політичні явища і процеси, діалектику та ефективність суб'єктно-об'єктних відносин.

При цьому важливим є те, що цей метод дає можливість з досить високим рівнем адекватності діагностувати політичну ситуацію, а також прогнозувати ймовірнісні варіанти розвитку подій і процесів. Звичайно, що для цього такі дослідження повинні проводитись на відповідному науковому рівні, який забезпечував би достатню репрезентативність і відповідні процедури, апробовану техніку їх проведення, щоб мати підстави екстраполювати отримані результати на ту чи іншу генеральну сукупність. З успіхом можна використовувати конкретно -соціологічні дослідження при розгляді громадської думки, оскільки саме через неї дістає свій прояв масова політична свідомість.

Використання матеріалів конкретно-соціологічних досліджень дає можливість наочно продемонструвати специфіку політичних настроїв різних класів, соціальних груп та націй, які виступають суб'єктами та об'єктами політики, рівень їх свідомості і політичної культури. Ці ж матеріали ілюструють тенденції і динаміку переходу від політичної культури тоталітарного типу до політичної культури демократичного типу. Результати конкретно-соціологічних досліджень можуть використовуватись на заняттях для показу ваги та ролі тих чи інших політичних партій та громадських організацій, рухів, рейтингу політичних еліт і лідерів. Студенти повинні усвідомлювати, що без регулярних обстежень і вивчення громадської думки за допомогою різних конкретно-соціологічних досліджень, владні структури та центри політичного управління не зможуть забезпечувати високу ефективність управлінських процесів, вироблення оптимальних варіантів рішень.

Регулярне вивчення настроїв різних категорій населення за допомогою анкетування, інтерв'ю, експертних оцінок та інших методів є дієвою ланкою механізму функціонування плюралістичної моделі суспільства, а виявлення громадської думки та її врахування в діяльності владних структур є одним із проявів безпосередньої демократії і важливим фактором становлення правової держави і громадянського суспільства. Педагогічна практика показує, що використовувати матеріали конкретно-соціологічних досліджень можна як на лекціях, так і на семінарськими заняттях. Частіше всього викладачі використовують у навчальному процесі матеріали соціологічних досліджень, які проводились іншими дослідниками, оскільки жоден із них не в змозі займатись соціологічним аналізом усієї проблематики свого курсу. З успіхом використовуються і результати власних конкретно-соціологічних досліджень окремих питань, що входять до сфери наукових інтересів викладачів. Велику користь дає залучення до проведення таких досліджень студентів, що, без сумніву, сприяє зростанню їх інтересу до глибокого і всебічного аналізу проблем політики.